

TILSI PÕHIKOOI

3. klassi ainekavad

Õppekava lisa 2

Arutanud ja arvamust avaldanud Tilsa Põhikooli õppenõukogu

30.08.2016

Uuendatud 03.09.2019

Sisukord

Eesti keel	2
Matemaatika	4
Loodusõpetus	6
Inglise keel	7
Inimeseõpetus	8
Muusikaõpetus	10
Kehaline kasvatus	11
Kunsti- ja tööõpetus	13
Matkatarkused	14
Lõiming	16

Õppesisu	Õpitulemused
<p><u>Suuline keeleteadus</u></p> <p><i>Kuulamine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Hääliku pikkuste eristamine, põhirõhk sulghääliku pikkusel. Pikema suulise juhendi meeldejätmise ja selle järgi toimimine. Kaaslase ja õpetaja juhtnööride kuulamine, nende järgi toimimine. Ettelugemise kuulamine. Kaaslase ettelugemise hindamine ühe aspekti kaupa (õigsus, pausid ja intonatsioon mõtte toetajana). Kuuldu ning nähtu kommenteerimine. Fakti ja fantaasia eristamine. Õpetaja etteloetud ainetekstist oluliste mõistete leidmine ning lihtsa skeemi koostamine. Kuuldu (muinasjutt, lühijutt lapse elust, proosa-, luule ja ainetekst), nähtu (lavastus, film) sisu ümberjutustamine. Dialoogi jälgimine, hinnangud tegelastele ja nende ütlustele. <p><i>Kõnelemine</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Hääldus- ja intonatsiooniharjutused. Selge häälduse jälgimine teksti esitades. Kõne eri nüansside (tempo, hääletugevuse, intonatsiooni) esiletoomine dramatiseeringus jm esituses. Sobivate kõnetuste (palumine, küsimine, keeldumine, vabandust palumise, tänamise) valik suhtlemisel. Suuline selgitus, kõnetus- ja viisakusväljendid, teietamine ja sinatamine. Kõnelemine eri olukordades: vestlus tundmatuga, sh telefonitsi, klassi/kooli esindamine, võistkonda kutsumine, koostegevusest loobumine jms. Sõnavara arendamine: sõnatähenduse selgitamine ja täpsustamine, aktiivse sõnavara laiendamine, lähedase ja vastandtäheendusega sõna leidmine. Eri teemadel vestlemine sõnavara rikastamiseks, arutamine paaris ja väikeses rühmas. Oma arvamuse avaldamine, nõustumine ja mittenõustumine, ühiste seisukohtade otsimine, kaaslase arvamuse küsimine. Mõtete väljendamine terviklausetena ja sobiva sõnastusega (sõnavalik, mõtte lõpuleviimine). Küsimuste moodustamine ja esitamine ning neile vastamine. Jutustamine kuuldu, nähtu, läbielatu, loetu, pildi, pildiseeria ja etteantud teema põhjal; aheljutustamine. Sündmuste, isiku, looma, eseme jm kirjeldamine tugisõnade, skeemi ning tabeli abil. Eneseväljendus dramatiseeringus ja rollimängus erisuguste meeleolude väljendamiseks. Tuttava luuletuse ja dialoogi ilmekas (mõtestatud) esitamine. Nii enese kui ka teiste tööde tunnustav kommenteerimine õpetaja juhiste alusel. 	<ol style="list-style-type: none"> kuulab mõtestatult eakohast teksti, toimib saadud sõnumi või juhendite järgi; väljendab end suhtlusolukordades selgelt ja arusaadavalt: palub, küsib, selgitab, keeldub, vabandab, tänab; vastab küsimustele, kasutades sobivalt täislauseid ning lühivastuseid; vaatleb sihipäraselt, kirjeldab eesmärgipäraselt nähtut, eset, olendit, olukorda, märkab erinevusi ja sarnasusi; avaldata arvamust kuuldu, vaadeldu ja loetu kohta; annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õppeteksti, lugemispala, pildiraamatu, filmi ja teatrietenduse sisu; koostab kuuldu/loetu põhjal skeemi/kaardi; jutustab loetust ja läbielatud sündmusest; jutustab pildiseeria, tugisõnade, märksõnaskemide ja küsimuste toel; mõtleb jutule alguse ja lõpu; leiab väljendamiseks lähedase ja vastandtäheendusega sõnu; esitab luuletust peast;
<p><u>Lugemine</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Raamatu/teksti üldine vaatlus: teksti paigutus, sisukord, õppeülesannete esitus. Teksti ülesehitus: pealkiri, teksti osad (lõigud, loo alustus, sisu, lõpetus). Lugemistehnika arendamine õpetaja juhendite järgi (õige hääldus, ladusus, pausid, intonatsioon, tempo; oma lugemisvea parandamine, kui sellele tähelepanu juhitakse). Ladus ja automatiseerunud lugemine. Oma ja kaaslase lugemistehnika 	<ol style="list-style-type: none"> loeb nii häälega ja kui endamisi ladusalt ja teksti mõistes; mõistab lihtsat plaani, tabelit, diagrammi, kaarti; loeb õpitud teksti ette õigesti, selgelt ja sobiva intonatsiooniga; töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel;

Õppesisu	Õpitulemused
<p>hindamine õpetaja juhiste alusel. Oma ja õpetaja käekirjalise teksti lugemise klassitahvlilt ja vihikust.</p> <ul style="list-style-type: none"> Jutustava ja kirjeldava teksti ning tarbe- ja teabeteksti (õpilaspäeviku, kutse, õnnitluse, saatekava, tööjuhendi, raamatu sisukorra, sõnastiku, teate, eeskirja, retsepti, õpikuteksti, teatmeteose teksti, ajalehe- ja ajakirja ning muu meediateksti) lugemine. Üksikute tingmärkide (õppekirjanduse tingmärgid, liiklusmärgid jms), skeemide, kaartide ja tabelite lugemine õppekirjanduses, lasteraamatutes ning lasteajakirjanduses. Sõna, lause ning teksti sisu mõistmine. Tekstis küsimuse, palve, käsu ja keelu äratundmine. Teksti sisu ennustamine pealkirja, piltide ja üksiksõnade järgi. Töö tekstiga: tekstist õpitavate keelendite, sünonüümide, otse- ja ülekantud tähendusega sõnade leidmine. Õpiku sõnastiku iseseisev kasutamine. Teksti jaotamine osadeks ning tekstiosade pealkirjastamine. Loetava kohta kava, skeemi, kaardi koostamine. Loetu põhjal teemakohastele küsimustele vastamine. Loole alguse ja lõpu mõtlemine. Teksti teema ja peamõtte sõnastamine, tegelaste iseloomustamine. Jutustavate luuletuste ja proosateksti mõtestatud esitamine. Riimuvate sõnade leidmine. Kahekõne lugemine, intonatsiooni ja tempo valik saatelause alusel ning partnereid arvestades. Loetud raamatust jutustamine, loetule emotsionaalse hinnangu andmine ja raamatust lühikokkuvõtte tegemine. Vajaliku raamatu leidmine iseseisvalt. Tekstiliiikide eristamine: muinasjutt, mõistatus, vanasõna, luuletus, jutustus, näidend, kiri Kirjandus: folkloorne lastelaul, liisusalm, jutustus, muinasjutt, muistend, luuletus, kahekõne, näidend, sõnamänguline tekst, piltjutt, mõistatus, vanasõna. 	<p>12) vastab suulistele ja lühikestele kirjalikele küsimustele loetu kohta;</p> <p>13) eristab kirjalikus tekstis väidet, küsimust, palvet, käsku, keeldu;</p> <p>14) tunneb ära jutustuse, luuletuse, näidendi, muinasjutu, mõistatuse, vanasõna, kirja;</p> <p>15) on lugenud läbi vähemalt neli eesti ja väliskirjaniku teost, kõneleb loetud raamatust;</p> <p>16) teab nimetada mõnd lastekirjanikku.</p> <p>17) Oskab anda hinnangut enda ja kaaslaste lugemistehnikale</p>
<p><u>Kirjutamine</u> <i>Kirjatehnika</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Kirjutamise tehnika süvendamine, oma loetava käekirja kujundamine, kirjutamise kiiruse arendamine. Kirjutamisvilumuse saavutamine (õiged tähekujud ja proportsioonid, loetav käekiri, ühtlane kirjarida, kirjatöö nõuetekohane välimus, töö vormistamine). Teksti ärakiri tahvlilt ja õpikust. Kirjutatu kontrollimine õpiku ja sõnastiku järgi. Oma kirjavea parandamine. Etteütlemise järgi kirjutamine. Tahvlile, vihikusse ja õpilaspäevikusse kirjutamine. Tarbeteksti kirjutamine näidise järgi: kutse, ümbrik. <p><i>Õigekiri</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Tähestiku järjekord. Täis- ja kaashäälikuühendi õigekiri. Täis- ja suluta kaashääliku pikkuse kordamine, sulghääliku pikkuse eristamine ja õigekiri. <i>k, p, t s-i</i> ja <i>h</i> kõrval. <i>i</i> ja <i>j</i> õigekiri (v.a võõrsõnades ja tegijanimedes). <i>h</i> sõna alguses. Sulghäälik oma- ja võõrsõnade alguses. Suur algustäht lause alguses, inimese- ja loomanimedes, tuntumates kohanimedes. Väike algustäht õppeainete, kuude, nädalapäevade, ilmakaarte nimetustes. Poolitamise harjutamine. 	<p>18) kasutab kirjutades õigeid tähekujusid ja -seoseid, kirjutab loetava käekirjaga;</p> <p>19) kirjutab tahvlilt ja õpikust õigesti ära; paigutab teksti korrektselt paberile, vormistab vihiku/ õpilaspäeviku nõuetekohaselt;</p> <p>20) valdab eesti häälikkirja aluseid ja õpitud keelendite õigekirja: eristab häälikut ja tähte, täis- ja kaashäälikut, häälikuühendit, silpi, sõna, lauset; märgib kirjas häälikuid õigesti; eristab lühikesi, pikki ja ülipikki täis- ja suluta kaashäälikuid; kirjutab õigesti asesõnu;</p> <p>21) märgib õpitud sõnades õigesti kaashäälikuühendit; kirjutab õigesti sulghääliku omandatud oma- ja võõrsõnade algusse; märgib kirjas õigesti käänd- ja pöördõnade õpi-</p>

Õppesisu	Õpitulemused
<p>Liitsõna.</p> <ul style="list-style-type: none"> Nimi-, omadus- ja tegusõna. Ainsus ja mitmus. Sõnavormide moodustamine küsimuste alusel. Mitmuse nimetava ning sse-lõpulise sisseütleva, kaasaütleva ja ilmaütleva käände lõpu õigekirjutus. Olevik ja minevik. Pöördelõppude õigekirjutus. Erandliku õigekirjaga ase- ja küsisõnad (ma, sa, ta, me, te, nad, kes, kas, kus). Väit- (jutustav), küsi- ja hüüdlause. Lause lõpumärgid. Koma kasutamine loetelus; <i>et, sest, vaid, kuid, aga, siis, kui</i> puhul; sidesõnad, mis koma ei nõua. Etteütlemise järgi kirjutamine õpitud keelendite ulatuses (30–40 sõna). Oma kirjavea iseseisev leidmine. Sõnavara: lähedase ja vastandtähendusega sõna. Sõna ja tema vormide õigekirja ning tähenduse omandamine ja täpsustamine. <p><i>Tekstiloom</i></p> <ul style="list-style-type: none"> Lausete laiendamine ja sidumine tekstiks. Tarbeteksti (ajaleheartikli, teate, nimekirja jne) kirjapanek. Ümberjutustuse kirjutamine tugisõnade, skeemi, kaardi või kava toel. Loovtöö kirjutamine (vabajutt, jutt pildi, pildiseeria, küsimuste, skeemi, kaardi või kava toel, fantaasialugu). Jutu ülesehitus: alustus, sisu, lõpetus. Sündmusest ja loomast kirjutamine. Jutule alguse ja lõpu kirjutamine. Kirja kirjutamine. Omakirjutatud teksti üle kaaslasega arutamine. 	<p>tud lõppe ja tunnuseid;</p> <p>22) teab peast võõrtähtedega tähestikku, kasutab lihtsamat sõnastikku ja koostab lihtsaid loendeid tähestikjärjestuses;</p> <p>23) kirjutab suure algustähega lause alguse, inimese- ja loomanimed ning õpitud kohanimed;</p> <p>24) piiritleb lause ja paneb sellele sobiva lõpumärgi;</p> <p>25) kirjutab etteütlemise järgi sisult tuttavat teksti ja kontrollib kirjutatud näidise järgi (30–40 sõna);</p> <p>26) koostab kutse, õnnitluse, teate, e-kirja; kirjutab eakohase pikkusega loovtöid (k.a ümberjutustusi) küsimuste, tugisõnade, joonistuse, pildi, pildiseeria, märksõnaskaemi või kava toel.</p>

Matemaatika

4 tundi nädalas, 140 tundi õppeaastas

Õppesisu	Taotletavad õppetulemused
<p>Arvutamine</p> <p>Arvud 0 – 10 000, nende esitus üheliste, kümneliste, sajaliste ja tuhandeliste summana. Arvude võrdlemine ja järjestamine 10000 piires.</p> <p>Peast kahekohaliste arvude liitmine ja lahutamine 100 piires.</p> <p>Kirjalik liitmine ja lahutamine 10 000 piires.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) loeb, kirjutab, järjestab ja võrdleb arve kuni 10 000-ni; 2) nimetab arvule eelneva või järgneva arvu; 3) määrab arvu asukoha naturaalarvude seas; 4) esitab arvu üheliste, kümneliste, sajaliste ja tuhandeliste summana; 5) liidab ja lahutab peast arve 100 piires; 6) liidab ja lahutab kirjalikult arve 10 000 piires; 7) selgitab avaldises olevate tehete järjekorda;
<p>Korrutustabel.</p> <p>Korrutamise- ja jagamistehte liikmete nimetused.</p> <p>Mõisted: korda suurem, korda väiksem.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 8) nimetab korrutamise- ja jagamistehte liikmeid (tegur, korrutis, jagatav, jagaja, jagatis); 9) selgitab jagamist kui korrutamise pöördtehet; 10) valdab korrutustabelit, korrutab ja jagab peast arve korrutustabeli piires, korrutab arvudega 1 ja 0; 11) korrutab peast ühekohalist arvu kahekohalise arvuga ja jagab peast kahekohalist arvu ühekohalise arvuga 100 piires; Väljas 2-kohalise arvu jagamine 2-kohalisega
<p>Tähe arväärtuse leidmine võrduses analoogia abil.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 12) teab, mis on avaldis ja selle väärtus, oskab koostada avaldise ja leida nende väärtusi. 13) täidab proovimise teel tabeli, milles esineb tähtavaldis;

Õppesisu	Taotletavad õppetulemused
	14) leiab tähe arväärtuse võrdustes proovimise või analoogia teel;
Arvavaldis, tehete järjekord ja sulud. Summa korrutamine ja jagamine arvuga.	15) määrab tehete järjekorra avaldises (sulud, korrutamine/jagamine, liitmine/lahutamine);
Mõõtmine ja tekstülesanded Mõõtühikud millimeeter, tonn ja sajand. Mõõtühikute teisendusi (lihtsamad igapäevaelus ettetulevad juhud). Tabelid, graafikud	16) nimetab pikkusmõõte millimeetrist kilomeetrit ja kirjeldab neid tuntud suuruste abil; 17) nimetab massiühikuid gramm, kilogramm, tonn ja kirjeldab neid tuntud suuruste abil; 18) nimetab ajaühikuid sajand, aasta, kuu, nädal, ööpäev, tund, minut, sekund ja kirjeldab neid oma elus asetleidvate sündmuste abil; 19) teisendab pikkus-, massi- ja ajaühikuid (valdavalt vaid naaberühikud); 20) teab, mis on tabel, graafik, diagramm, oskab neid lugeda ja nende abil ülesandeid lahendada 21) arvutab nimega arvudega .
Murrud $\frac{1}{2}$, $\frac{1}{3}$, $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{5}$. Nende murdude põhjal arvust osa leidmine.	22) selgitab murdude $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{3}$; $\frac{1}{4}$; $\frac{1}{5}$ tähendust; 23) leiab $\frac{1}{2}$; $\frac{1}{3}$; $\frac{1}{4}$; $\frac{1}{5}$ osa arvust; 24) selgitab näidete põhjal, kuidas leitakse osa järgi arvu;
Ühe- ja kahetehteliste tekstülesannete lahendamine. Ühetehteliste tekstülesannete koostamine.	25) lahendab ühe- ja kahetehtelisi tekstülesandeid õpitud arvutusoskuse piires; 26) koostab erinevat liiki ühetehtelisi tekstülesandeid; 27) püstitab ülesande lahendamiseks vajalikud küsimused; 28) hindab saadud tulemuste reaalsust;
Geomeetrilised kujundid Murdjoon, hulknurk, ristkülik, ruut ja kolmnurk, nende elemendid. Murdjoone pikkuse ning ruudu, ristküliku ja kolmnurga ümbermõõdu leidmine.	29) eristab murdjoont teistest joontest; mõõdab ja arvutab murdjoone pikkuse sentimeetrites; 30) joonestab ristküliku, sealhulgas ruudu, joonlaua abil; 31) arvutab ruudu, ristküliku ja kolmnurga ümbermõõdu küljepikkuste kaudu;
Võrdkülgne kolmnurk, selle joonestamine sirkli ja joonlaua abil. Ring ja ringjoon, raadius ja keskpunkt. Etteantud raadiusega ringjoone joonestamine.	32) kirjeldab võrdkülgset kolmnurka; 33) joonestab võrdkülgset kolmnurka sirkli ja joonlaua abil; 34) joonestab erineva raadiusega ringjooni; märgib ringjoone raadiuse ja keskpunkti;
Kuup, risttahukas, kera, silinder, koonus, kolm- ja nelinurkne püramiid. Nende põhilised elemendid (servad, tipud, tahud). Geomeetrilised kujundid igapäevaelus.	35) leiab ümbritsevast õpitud ruumilisi kujundeid; 36) eristab kuupi ja risttahukat teistest kehadest ning nimetab ja näitab nende tippe, servi, tahke; 37) näitab maketi abil silindri põhju ja külgpinda; nimetab põhjaks olevat ringi; 38) näitab maketi abil koonuse külgpinda, tippu ja põhja; nimetab põhjaks olevat ringi; 39) näitab ja nimetab maketi abil püramiidi külgtahke, põhja, tippe; 40) eristab kolm- ja nelinurkset püramiidi põhja järgi;
Ajaühikud Mõisted: sajand, ajatelg, arvtelg, millenium	41) teab ajaühikuid sajand, aasta, kuu, nädal; 42) oskab kirjeldada neid oma elus asetleidvates sündmustes.

Õppesisu	Õpitulemused
<p><u>Organismide rühmad ja kooselu</u> Taimede mitmekesisus. Loomade mitmekesisus. Seente mitmekesisus. Liik, kooslus, toiduahel.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) teab, et taimed on elusad organismid; 2) teab, et taimed vajavad päikesevalgust ning toodavad seente ja loomade poolt kasutatavaid toitaineid ja hapnikku; 3) nimetab ja oskab näidata taimeosi, leida tunnuseid, mille abil taimi rühmitada; 4) eristab õistaimi, okaspuud, sõnajalg- ja sammaltaime; 5) teab, et loomade hulka kuuluvad putukad, ämblikud, ussid, kalad, konnad, maod, linnud ja imetajad; 6) teab, et ühte rühma kuuluvatel loomadel on sarnased tunnused; 7) teab, et rästik, puuk ja herilane on ohtlikud; 8) eristab kala, kahepaikset, roomajat, lindu ja imetajat ning selgrootut, sh putukat; 9) kirjeldab õpitud loomaliikide eluviise ja elupaiku; 10) oskab seostada loomade ehituslikke ja käitumuslikke eripärasid nende elukeskkonnaga; 11) tunneb ära õpitud loomi piltide järgi ja looduses; 12) väldib loomadega seotud ohte (mürgiseid ja ohtlikke loomi); 13) teab seente mitmekesisust ja seda, et seened elavad mullas ja teistes organismides; 14) teab, et mõningaid seeni kasutatakse toiduainete valmistamiseks ning pagaritööstuses; 15) eristab söödavaid ja mürgiseid kübarseeni; 16) oskab vältida mürgiste seentega (sh hallitusseentega) seotud ohtusid; 17) eristab seeni taimedest ja loomadest; 18) tunneb õpitud seeni piltide järgi ja looduses; 19) teab, et igal liigil on nimi; 20) teab, et ühte liiki kuuluvad organismid on sarnased; 21) teab, et looduses on kõik omavahel seotud, et toiduvõrgustike abil saab iseloomustada organismidevahelisi suhteid; 22) koostab õpitud liikidest lihtsamaid toiduahelaid; 23) tunneb põhjalikult ühte taime-, seene- või loomaliiki, tuginedes koostatud uurimusülevaatele; 24) mõistab, et (liiki)de mitmekesisus on üks loodusrikkusi; 25) mõistab, et iga organism on looduses tähtis; 26) saab aru, et kõik taimed ja loomad on vajalikud, et nad on osa loodusest ja neid peab kaitsma; <p>mõistab, et seened on elusorganismid ning neid tuleb kaitsta nagu teisi organisme.</p>
<p><u>Liikumine</u> Liikumise tunnused. Jõud liikumise põhjusena (katseliselt). Liiklusohutus.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 27) teab liikumise tunnust: keha asukoht muutub teiste kehade suhtes; 28) eristab liikumist ja paigalseisu; 29) teab, et keha ei saa hetkeliselt liikuma panna ega peatada; 30) teab, et pidurdamisel läbib keha teatud teepikkuse; 31) teab, millest sõltub liikuva keha peatamise aeg ja tee pikkus (kiirus, teekatte libedus); 32) oskab ette näha liikumisega seotud ohuolukordi, 33) oskab tänavat (teed) ohutult ületada; 34) oskab hinnata sõidukite liikumissuunda, -kiirust ja kaugust; 35) oskab valida jalgrattaga, rulaga ja rulluiskeudega sõitmiseks turvalise koha ja sobiva kiiruse;

Õppesisu	Õpitulemused
	36) oskab kasutada turvavahendeid; 37) suhtub positiivselt liikumisse kui kehalisse tegevusse.
<u>Elekter ja magnetism</u> Vooluring. Elektrijuhid ja mitteelektrijuhid. Elektri kasutamine ja säästmine. Ohutusnõuded. Magnetnähtused. Kompass.	38) teab lüliti osa vooluringis; 39) teab, et mõned ained juhivad elektrivoolu ja teised ei juhi; 40) teab, et niiske keskkond juhib elektrivoolu ja et elekter võib olla ka ohtlik; 41) oskab pistikut pistikupeast õigesti välja tõmmata; 42) eristab töötavat ja mittetöötavat vooluringi; 43) teeb katsega kindlaks elektrit juhtivad ja mittejuhtivad ained ning rakendab saadud teadmisi elektririistade ohutul kasutamisel; 44) kasutab elektrit säästlikult; oskab käsitseda majapidamis- ja olmeelektronikat ning elektronikaseadmeid; 45) saab aru elektri säästmise vajalikkusest; 46) saab aru, et koduses majapidamises kasutatav elekter on inimesele ohtlik ja sellega ei tohi mängida.
<u>Plaan ja kaart</u> Kooliümbruse plaan. Eesti kaart. Ilmakaared ning nende määramine kaardil ja looduses. Tuntumad kõrgustikud, madalikud saared, poolsaared, lahed, järved, jõed ja asulad Eesti kaardil.	47) teab, et kaart on suurema maa-ala mudel ja et värvused ja märgid kaardil on leppemärgid; 48) saab aru lihtsast plaanist või kaardist, leiab kooliümbruse plaanilt tuttavaid objekte; 49) kirjeldab kaardi abil tegelikke objekte, tunneb kaardil värvide järgi ära maismaa ja veekogud; 50) mõistab, et kaardi abil on võimalik tegelikkust tundma õppida; 51) teab põhiilmakaari ja vaheilmakaari; 52) teab õpitud kaardiobjekte ja oma kodukohta asukohta kaardil; 53) kirjeldab Eesti kaardi järgi objektide asukohti, kasutades ilmakaari; 54) määrab kompassi abil põhja- ja lõunasuunda; 55) näitab Eesti kaardil oma kodukohta, suuremaid kõrgustikke, madalikke, saari, poolsaari, lahtesid, jõgesid, järvesid ja linnu; 56) seostab kaardiobjektid ilmakaartega (nt Valga asub Lõuna-Eestis) 57) saab aru, et ilmakaarte tundmine ning nende määramisoskus on elus vajalik; 58) mõistab, et kaardi järgi on võimalik maastikul orienteeruda; 59) mõistab, et kaartide kasutamine on vajalik ja uurimine põnev; 60) saab aru kaardi legendi ja leppemärkide tundmise vajalikkusest ja sellest, et kaardi või plaani (mudeli) abil on tegelikkust parem tundma õppida.

Inglise keel

3 tundi nädalas, 105 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
Kõnearendus, lugemine, kuulamine ja kirjutamine MINA ISE: (nimi, vanus, kehaosad, riietus, lemmiktegevused)) PEREKOND JA KODU: (pereliikmed, aadress, sugulased, maja, korter, aed)	1) Saab aru korraldustest, mida õpetaja tunnis kasutab; 2) saab aru lihtsatest, temale tuttavatest sõnadest, lühitekstidest, lauludest; 3) eristab õpitavale võõrkeelele omast intonatsioonist.

<p>SÕBRAD: (nimi, vanus, ühised tegevused) MINU PÄEV (igapäevane tegevus) MINA JA MINU ARVAMUS (mis meeldib, mis ei meeldi) SIGNAALSÕNAD (numbrid, põhiarvud, kellaajad, värvid) Suhtlemine tervitamine ja hüvastijätmine; enda ja oma kaaslase tutvustamine; palumine ja tänamine; vabandamine; nime küsimine ja nimetamine, nimede häälimine telefoni numbri ütlemine; millegi ulatamine ja vastuvõtmine; oma soovi väljendamine; loa palumine, lubamine, keeldumine; kahetsuse väljendamine; nõustumine, mittedõustumine; õnnitleme ja head soovid jõuludeks, uueks aastaks Keeleteadmised NIMISÕNA: ainsus ja mitmus; ARTIKKEL: a, an, the ; ARVSÕNAD JA MÕÕTÜHIKUD: põhiarvud, kellaeg ASESÕNA: isikulised asesõnad ja omastavad asesõnad, näitavad asesõnad; TEGUSÕNA: põhitegusõna ja abitegusõna; TEGUSÕNA VORMISTIK: Present Simple; EESSÕNA: in, on, under; SÕNATULETUS: liitsõnad, arvsõna tuletusliide- teen ja ty ; INGLISE TÄHESTIK: tähtede nimetused ja sõnade häälimine (spelling) ÕIGEKIRI: suur ja väike täht, nimisõna mitmuse lõpud, kirjavahemärgid:punkt, küsimärk, hüüumärk, ülakoma;</p>	<p>natsiooni, rõhku, rütm <u>Kõnelemisel</u> 4) oskab ennast tutvustada, rääkida oma perest, sõbrast, koolitarvetest ; 5) oskab tervitada ja jätta hüvasti ; 6) küsida kaaslase nime ; 7) paluda ja tänada ; 8) soovida õnne sünnipäevaks ; <u>Oskab väljendada</u> 9) oma vanust ja numbreid 1-20; 10) aega (täistunnid kellal) ; 11) oskab häälda oma nime ; <u>Lugemisel</u> 12) saab aru tuttava sõnavaraga lühitekstidest; 13) saab aru kirjalikest lühitööjuhenditest; 14) oskab õige intonatsiooni, rõhu ja rütmiga lugeda õpitud dialooge, lühijutte, luuletusi; <u>Kirjutamisel</u> 15) oskab kirjutada enda ja oma lähimate kaaslase nime; 16) oskab õigesti kirjutada sõnu, mida vajab õppematerjalides olevate mõistatuste ja ristsõnade lahendamisel; 17) oskab juhendamisel lõpetada lauseid ja fraase</p>
--	--

Inimeseõpetus

1 tund nädalas, 35 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
<u>Mina ja minu pere</u> Mina ja endasse suhtumine. Igaühe individuaalsus ja väärtuslikkus. Perekond, kodu traditsioonid. Lapse õigused ja Kohustused.	1) Selgitab endasse positiivse suhtumise tähtsust. Võrdleb oma välimust, huve ja tugevusi kaasõpilaste omadega. 2) Kirjeldab, mille poolest perekonnad sarnanevad ja erinevad; 3) Teab oma kohustusi ja rolle peres; 4) Väärtustab inimese õigust olla erinev; 5) Nimetab enda õigusi ja kohustusi. 6) Teab, et õigustega kaasnevad kohustused.
<u>Mina ja tervis</u>	7) Eristab vaimset ja füüsilist tervist.

Õppesisu	Õpitulemused
Vaimne ja füüsiline tervis. Tervislik eluviis. Ohud tervisele ja toimetulek ohuolukorras	<p>8) Kirjeldab seoseid tervise hoidmise viiside vahel: mitmekeesine toitumine, uni ja puhkus ning liikumine.</p> <p>9) Väärtustab tervislikku eluviisi.</p> <p>10) Kirjeldab olukordi ja toob näiteid, kuidas keelduda tegevusest, mis kahjustab tema tervist.</p> <p>11) Nimetab, kelle poole pöörduda erinevate murede korral.</p> <p>12) Teab hädaabi telefoninumbrit ja oskab kutsuda abi.</p>
<p><u>Mina ja meie</u> Minu ja teiste vajadused. Sõbrad ja sõpruse hoidmine. Sallivus. Üksteise eest hoolitsemine ja teiste abistamine. Ausus ja õiglus. Leppimine. Vabandamine. Oma muredest rääkimine ja tunnete väljendamine. Oskus panna end teise inimese olukorda. Keeldumine kahjulikust tegevusest. Minu hea ja halb käitumine. Südametunnistus. Käitumisreeglid. Minu käitumise mõju ja tagajärjed. Vastutus. Liiklusreeglid. Mäng ja töö. Õppimine. Kohustetunne ja vastutus. Meeskonnatöö. Tööjaotus</p>	<p>13) Nimetab inimese eluks vajalikke olulisi vajadusi ja võrdleb enda vajadusi teiste omadega.</p> <p>14) Kirjeldab omadusi, mis peavad olema heal sõbral, ning hindab ennast nende omaduste järgi.</p> <p>15) Väärtustab sõprust.</p> <p>16) Väärtustab üksteise eest hoolitsemist ja üksteise abistamist.</p> <p>17) Väärtustab leppimise ja vabandamise tähtsust inimsuhetes.</p> <p>18) Nimetab ja kirjeldab inimeste erinevaid tundeid ning toob näiteid olukordadest, kus need tekivad, ning leiab erinevaid viise nendega toimetulekuks.</p> <p>19) Teab abi saamise võimalusi kiusamise ja vägivalda korral.</p> <p>20) Mõistab, et kiusamine on mitteaktsepteeritud käitumine.</p> <p>21) Demonstreerib õpituatsioonis, kuidas keelduda ennastkahjustavast tegevusest.</p> <p>22) Eristab enda head ja halba käitumist.</p> <p>23) Kirjeldab oma sõnadega, mida tähendab vastustundlikkus ja südametunnistus.</p> <p>24) Nimetab üldtunnustatud käitumisreegleid ja põhjendab nende vajalikkust.</p> <p>25) Kirjeldab oma käitumise tagajärgi ja annab neile hinnangu.</p> <p>26) Teab liikluseeskirja, mis tagab tema turvalisuse, ning kirjeldab, kuidas käituda turvaliselt liikluses.</p> <p>27) Eristab tööd ja mängu.</p> <p>28) Selgitab enda õppimise eesmärgi ja toob näiteid, kuidas</p> <p>29) aitab õppimine igapäevaelus paremini hakkama saada.</p> <p>30) Teab tegureid, mis soodustavad või takistavad keskendumist õppimise ajal, ning kirjeldab oma tegevuse planeerimist nädalas, väärtustades vastutust.</p> <p>31) Väärtustab lubadustest kinnipidamist ja vastutust.</p> <p>32) Teab, kuidas olla hea kaaslane ning kuidas teha koostööd.</p>
<p><u>Mina: teave ja asjad</u> Teave ja teabeallikad ning nende kasutamine. Reklaami mõju: Turvaline käitumine meediakeskkonnas. Raha. Raha teenimine, kulutamine, laenamine. Vastutus. Oma kulutuste planeerimine</p>	<p>33) Kirjeldab erinevate meeltega tajutavaid teabeallikaid.</p> <p>34) Selgitab, kuidas võivad reklaamid mõjutada inimeste käitumist ja otsuseid.</p> <p>35) Teab, et raha eest saab osta asju ja teenuseid ning seda, et raha teenitakse tööga.</p> <p>36) Mõistab oma vastutust asjade hoidmise ja laenamise eest.</p> <p>37) Selgitab, milleks kasutatakse raha ning mis on raha teenimine, hoidmine, kulutamine ja laenamine.</p> <p>38) Kirjeldab, milliseid vajadusi tuleb arvestada taskuraha kulutades ja säästes</p>
<p><u>Mina ja kodumaa</u> Küla, vald, linn, maakond. Eesti teiste riikide seas. Naaberriigid. Eesti vabariigi ja kodukoha sümbolid. Erinevate rahvaste tavad ja kombed. Sallivus</p>	<p>39) Selgitab skeemi järgi haldusüksuste seoseid oma kodukohas.</p> <p>40) Leiab ja teab Euroopa kaardilt Eesti ja tema naaberriigid.</p> <p>41) Nimetab Eesti rahvuslikke ja riiklikke sümboleid.</p> <p>42) Kirjeldab Eestis elavate rahvuste tavasid ja kombeid ning</p>

Õppesisu	Õpitulemused
	austab neid. 43) Väärtustab oma kodumaad

Muusikaõpetus

2 tundi nädalas, 70 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
Laulmine	<ol style="list-style-type: none"> 1) laulab loomuliku kehahoiu ja hingamise, vaba toonitekitamise ja selge diktsiooniga ning emotsionaalselt üksi ja rühmas; 2) mõistab ja väljendab lauldes muusika sisu ning meeleolu; 3) laulab meloodiat käemärkide, astmetrepi ja noodipildi järgi ning kasutab relatiivseid helikõrgusi (astmeid: 1,5 oktavi ulatuses); 4) laulab eakohaseid laste-, mängu- ja mudellaule, kaanoneid ning eesti ja teiste rahvaste laule; 5) laulab peast kooliastme ühislaule: „Eesti hümn” (F. Pacius), „Mu koduke” (A. Kiiss), „Tiliseb, tiliseb aisakell” (L. Wirkhaus); lastelaulud „Lapsed, tuppa”, „Teele, tee, kurekesed”, „Kevadel” (Juba linnukesed), „Kevadpidu” (Elagu kõik).
Pillimäng	<ol style="list-style-type: none"> 6) kasutab keha-, rütmi- ja plaatpille lihtsamates kaasmängudes ja/või <i>ostinato</i> des; 7) on omandanud 6-keelse väikekandle või plokkflöödi esmased mänguvõtted ning kasutab neid musitseerides; 8) väljendab pillimängus muusika sisu ja meeleolu.
Muusikaline liikumine	<ol style="list-style-type: none"> 9) tunnetab ning väljendab muusika sisu, meeleolu ja ülesehitust liikumise kaudu; 10) tantsib eesti laulu- ja ringmänge.
Omalooming	<ol style="list-style-type: none"> 11) loob lihtsaid rütmilisi kaasmänge keha-, rütmi- ja plaatpillidel; 12) kasutab lihtsates kaasmängudes astmemudeleid; 13) loob lihtsamaid tekste: liisusalme, regivärsse, laulusõnu jne; 14) kasutab loovliikumist muusika meeleolu väljendamiseks.
Muusika kuulamine ja muusikalugu	<ol style="list-style-type: none"> 15) on tutvunud karakterpalu kuulates muusika väljendusvahenditega (meloodia, rütm, tempo, dünaamika ja muusikapala ülesehitus); 16) eristab kuuldeliselt laulu ja pillimuusikat; 17) eristab kuuldeliselt marssi, valssi ja polkat; 18) on tutvunud eesti rahvalaulu ja rahvapillidega (kannel, Hiiu kannel, lõõtspill, torupill, sarvepill, vilepill); 19) teab ja väärtustab paikonna kultuuritraditsioone ja interpreete; 20) kirjeldab ning iseloomustab kuulatava muusikapala meeleolu ja karakterit, kasutades õpitud oskussõnavara; 21) väljendab muusika meeleolu ja karaktereid kunstiliste vahenditega; 22) seostab muusikapala selle autoritega.
Muusikaline kirjaoskus	<ol style="list-style-type: none"> 23) mõistab allolevate helivältuste, rütmifiguuride ja pauside tähendust ning kasutab neid muusikalistes tegevustes; 24) mõistab 2- ja 3-osalise taktimõõdu tähendust ning arvestab neid musitseerides; 25) tajub ja õpib laulma astmemudeleid erinevates kõrguspositsioonides; 26) mõistab JO-võtme tähendust ning kasutab seda noodist lauldes; 27) õpib lauludes tundma JO- ja RA-astmerida; 28) mõistab allolevate oskussõnade tähendust ja kasutab neid praktikas: <ul style="list-style-type: none"> • meetrum, takt, taktimõõt, taktijoon, kordamismärk, kahekordne taktijoon, noodijoonestik, noodipea, noodivars, astmerida, astmetrepp, punkt noodiväl-

Õppesisu	Õpitulemused
	<p>tuse pikendajana;</p> <ul style="list-style-type: none"> • koorijuht, koor, ansambel, solist, eeslaulja, rahvalaul, rahvapill, rahvatants, dirigent, orkester, helilooja, sõnade autor; • muusikapala, salm, refrään, kaanon, marss, polka, valss, <i>ostinato</i>, kaasmäng, eelmäng, vahemäng; • rütm, meloodia, tempo, kõlavärv, vaikselt, valjult, <i>piano</i>, <i>forte</i>, fermaat; <p>29) laulurepertuaariga tutvustatakse märke <i>latern</i>, <i>segno</i>, <i>volt</i>.</p>

Kehaline kasvatus

3 tundi nädalas, 105 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
<p><u>Teadmised spordist ja liikumisviisidest</u> Liikumise ja sportimise tähtsus inimese tervisele. Liikumissoovitused I kooliastme õpilasele. Liikumine/sportimine üksi ja kaaslastega, oma/kaaslase soorituse kirjeldamine ning hinnangu andmine.</p> <p>Ohutu liikumise/liiklemise juhised õpilasele, käitumisreeglid kehalise kasvatuses tunnis; ohutu ja kaaslase arvestav käitumine erinevate harjutuste ja liikumisviisidega tegeldes; ohutu liiklemine teel sportimispaikadesse ja kooliteel.</p> <p>Hügieenireeglid kehalisi harjutusi sooritades. Teadmised ilmastikule ja spordialadele vastavast riietumisest. Pesemise vajalikkus kehaliste harjutuste tegemise järel.</p> <p>Elementaarsed teadmised spordialadest, Eesti sportlastest ning Eestis toimuvatest spordivõistlustest ja tantsuüritustest.</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1) kirjeldab regulaarse liikumise/sportimise tähtsust tervisele; nimetab põhjusi, miks ta peab olema kehaliselt aktiivne; annab hinnangu oma sooritusele ja kogetud kehalisele koormusele (kerge/raske) 2) oskab käituda kehalise kasvatuses tunnis, liikudes/sportides erinevates sportimispaikades ning liigeldes tänaval; järgib õpetaja seatud reegleid ja ohutusnõudeid; täidab mängureegleid; 3) teab ja täidab (õpetaja seatud) hügieeninõudeid 4) teab spordialasid ja oskab nimetada tuntud Eesti sportlasi
<p><u>Võimlemine (15 - 18 tundi)</u> <i>Rivi- ja korraharjutused</i>: pöörded paigal, kujundliikumised. <i>Kõnni- ja jooksuharjutused</i>: rivisamm (P), võimlejasamm (T). <i>Üldkoormavad ja koordineerimise arendavad hüplemisharjutused</i>: hüplemine hüpitsa tiirutamisega ette jalalt jalale, koordineerimisharjutused. <i>Põhivõimlemine ja üldarendavad võimlemisharjutused</i>: üldarendavad võimlemisharjutused käte, kere ja jalgade põhiasenditega, harjutused vahendita ja vahenditega. Põhivõimlemise kombinatsioon saatelugemise või muusika saatel. <i>Rakendusvõimlemine</i>: ronimine varbseinal, kaldpingil, üle takistuste ja takistuste alt, rippseis, ripped ja toengud. <i>Akrobaatilised harjutused</i>: veered kägaras ja sirutatult, juurdeviivad harjutused turiseisuks ja tireliks, tiral ette, kaldpinnalt tiral taha, veere taha turiseisu, kaarsild, toengkägarast ülesirutushüpe maandumisasendi fikseerimisega. <i>Tasakaaluharjutused</i>: liikumine joonel, pingil ja poomil,</p>	<ol style="list-style-type: none"> 5) oskab liikuda, kasutades rivisammu (P) ja võimlejasammu (T); 6) sooritab põhivõimlemise harjutuste kombinatsiooni (16 takti) muusika või saatelugemise saatel; 7) sooritab tireli ette, turiseisu ja kaldpinnalt tireli taha; 8) hüpleb hüpitsat tiirutades ette (30 sekundi jooksul järjest).

<p>kasutades erinevaid kõnni- ja jooksusamme, päkkõnd ja pöörded päkkadel, võimlemispingil kõnd kiiruse muutmise, takistuste ületamise ja peatumisega, tasakaalu arendavad mängud.</p> <p><i>Ettevalmistavad harjutused toenghüppeks:</i> sirutusmahahüpe kõrgemalt tasapinnalt maandumisasendi fikseerimisega, harjutused äratõuke õppimiseks hoolauvalt.</p>	
<p><u>Jooks, hüpped, visked (15 - 18 tundi)</u> <i>Jooks.</i> Jooksuasendeid ja liigutusi korrigeerivad harjutused. Kiirendusjooks. Jooksu alustamine ja lõpetamine. Püstilähe. Kiirjooks. Kestvusjooks. Pendelteatejooks. <i>Hüpped.</i> Kaugushüpe hoojooksuga paku tabamiseta. Madalatest takistustest ülehüpped parema ja vasaku jalaga. Kõrgushüpe otsehoolt <i>Visked.</i> Viskepalli hoie, viskeliigutus. Pallivise kahesammulise hooga.</p>	<p>9) jookseb kiirjooksu püstistardist stardikäsklustega 10) läbib joostes võimetekohase tempoga 1 km distantsi 11) sooritab õige teatevahetuse teatevõistlustes ja pendelteatejooksus; 12) sooritab palliviske paigalt ja kahesammulise hooga; 13) sooritab hoojooksult kaugushüppe paku tabamiseta.</p>
<p><u>Liikumismängud (21 - 24 tundi)</u> Jooksu- ja hüppemängud. Mängud (jõukohaste vahendite) viskamise, heitmise ja püüdmisega. Palli käsitlemiselharjutused, põrgatamine, vedamine, heitmine, viskamine, söötmine ja püüdmine. Sportmänge (korv-, käsi-, võrk-, jalgpall ja saalihoki) ettevalmistavad liikumismängud, teatevõistlused pallidega. Rahvastepallimäng reeglite järgi. Maastikumängud.</p>	<p>14) sooritab harjutusi erinevaid palle põrgatades, vedades, söötes, visates ja püüdes ning mängib nendega liikumismänge; 15) mängib rahvastepalli lihtsustatud reeglite järgi, on kaasmängijatega sõbralik ning austab kohtuniku otsust.</p>
<p><u>TALIALAD (15-18 tundi)</u> <u>Suusatamine</u> Tasakaalu- ja osavusharjutused suuskadel. Vahelduvtõukeline kahesammuline sõiduviis. Paaristõukeline sammuta sõiduviis. Laskumine põhiasendis. Sahkpidurdus. Pool-sahkpidurdus. Mängud suuskadel. <u>Uisutamine</u> Sõidutehnika: käte ja jalgade töö uisutamisel. Sõidu alustamine ja pidurdamine. Mängud jääl.</p>	<p><u>Suusatamine</u> 16) suusatab paaristõukelise sammuta sõiduviisiga ja vahelduvtõukelise kahesammulise sõiduviisiga; 17) laskub mäest põhiasendis; suuskade kantimine 18) läbib järjest suusatades 3 km distantsi. <u>Uisutamine</u> 19) libiseb jalgade tõukega paralleelsetel uiskudel; 20) oskab sõitu alustada ja lõpetada; 21) 3) uisutab järjest 4 minutit.</p>
<p><u>Tantsuline liikumine (6 - 8 tundi)</u> Mitmest (4-st) osast koosnevad rütmikombinatsioonid; liikumise alustamine ja lõpetamine muusikat (rütm) järgides. Suunajalg, suuna muutmine 8-taktilist muusikalist pikkust arvestades. Asendid paarilise suhtes (ringjoonel ja kodarjoonel rinnati). Polkasamm rinnati ja seljati. Korduvtuurilised Eesti rahvatantsud ja keerukamad laulumängud. Lastetantsud.</p>	<p>22) mängib/tantsib õpitud eesti laulumänge ja tantse; 23) liigub vastavalt muusikale, rütmile, helile.</p>
<p><u>Ujumine</u> Ohutusnõuded ja kord basseinis ja ujumispaigas. Hügieeninõuded ujumisel. Veega kohanemise harjutused.</p>	<p>24) Ujub vabalt valitud stiilis 25 meetrit.</p>

Rinnuli- ja seliliujumine.	
----------------------------	--

Kunsti- ja tööõpetus

3 tundi nädalas, 105 tundi õppeaastas

Õppesisu	Õpitulemused
<u>Paberi- ja kartongitööd</u> Paber, paberi valmistamine ja töötlemine. Paberi lõikamine silma järgi, joont mööda, šablooni järgi. Paberi rebimine, voltimine ja kortsutamine. Liimimine. Paberitööde kaunistamine.	1) Oskab eristada erinevaid paberiliike; 2) Kasutab paberit säästlikult, vajaduspõhiselt; 3) Oskab lõigata šablooni järgi kujundeid; 4) Oskab voltida ja kortsutada paberit vastavalt juhendile teemakohaselt; 5) Oskab teha kollaaži; 6) Kasutab õigeid liimimisvõtteid; 7) Järgib töö juures ohutusnõudeid 8) Kasutab tööde kaunistamisel oma fantaasiat; 9) Kirjeldab oma ja kaaslaste töid.
<u>Õmblus- ja tekstiilitööd</u> Erinevate tekstiilmaterjalide tundmine (villane, siid, linane) Tekstiilile šablooni paigutamine, selle väljalõikamine. Vastavalt riidematerjalile õige niidi ja nõela valimine. Nõela niidistamine, lõpetamine, sõlme tegemine. Erinevate nõöptide õmblemine. Mängulooma valmistamine. Tikkimine. Eel- ja järelpiste. Heegeldamine. Alg- ja ahelsilmus. Punumine ja põimimine. Käepaela punumine.	10) Tunneb erinevaid tekstiilmaterjale; 11) Oskab kasutada säästvalt lõikeid riidele paigutamisel; 12) Oskab vajadusel enda riidele nõöpi ette õmmelda; 13) Tikkimisel tunneb ja oskab lugeda lihtsamaid mustreid; 14) Tunneb ja oskab kasutada eel- ja järelpistet; 15) Heegeldamise alg- ja ahelsilmuse omandamine; 16) Jälgib ohutusnõudeid nõela ja niidiga töötades; 17) Kirjeldab oma ja kaaslaste töid.
<u>Kujutamise- ja vormiõpetus</u> Inimese kujutamine: eest- ja külgsuunas liikumises, portree eestvaates. Elusolendite kujutamine eri asendites liikumises. Eluta looduse osade (kivid, vesi jne.) kujutamine joone ja silueti abil.	18) Kasutab kujutamisel vaatlusoskust, fantaasiat, mälu; 19) Oskab kujutada inimest nii otse- kui profiilis, eri asendites; 20) Oskab kirjeldada kujutatut; 21) Oskab hinnata suuruste vahetust pildil; 22) Oskab vaadelda ja analüüsida oma tööd; 23) Kirjeldab oma ja kaaslaste töid.
<u>Värvi-, kompositsiooni- ja perspektiiviõpetus</u> Kuuevärviring: põhivärvid (kollane, punane ja sinine) ja nende segamisel saadavad värvid (oranž, roheline, violett). Helestamine ja tumestamine, külmad ja soojad värvid. Pildi üksikosade tasakaal. Rütm, rühmitamine, osaline kattumine. Suuruse vähenemine kauguses. Meeleolu väljendamine värvidega.	24) Oskab kasutada kujutamisel erinevaid värvimisvahendeid; 25) Oskab segada värve uute toonide saamiseks; 26) Teab ja tunneb kolme põhitooni; 27) Teab külmi ja sooje toone; 28) Oskab meeleolu väljendamiseks kasutada oma fantaasiat, 29) Oskab kirjeldada enda ja kaaslaste töid;
<u>Meisterdamine. Voolimine.</u> Meisterdamine looduslikest (kastanid, tõrud, käbid, oksad jm.) materjalidest. Koduses majapidamises järelejäänud esemete (topsid, karbid, pudelid jm.) kasutamine meisterdamiseks. Voolimine erinevatest materjalidest (plastiliin, savi, jm.), materjali ettevalmistamine tööks. Kumer- ja õõnesvormid. Inimeste, loomade, lindude voolimine. Soolataigna valmistamine.	30) Oskab koguda ja kasutada looduslikku materjali; 31) Oskab leida koduses majapidamises taaskasutatavaid materjale; 32) Oskab konstrueerida ja kasutada oma fantaasiat tööde valmistamisel; 33) Teab ja tunneb erinevaid voolimismaterjale; 34) Oskab sobitada värve, kujundada mustreid; 35) Oskab valmistada soolatainast, sellest voolida; 36) Kirjeldab oma ja kaaslaste töid.
<u>Kodundus</u> Ruumide korrashoid ja kaunistamine.	37) Oskab koristada ja korras hoida oma töökohta ja klassi;

Riietuse ja jalatsite korrashoid. Isiklik hügieen. Tervislik toit. Lihtsamate toitude valmistamine. Laua katmine, kaunistamine, koristamine. Säätlik tarbimine.	38) Oskab valida riideid vastavalt aastaajale ja olukorrale; 39) Oskab selgitada isikliku hügieeni vajadust ja hoolitseb oma välimuse ning riiete eest; 40) Teab ja tunneb igapäevaelus vajalikke lauakombeid, 41) Teab, mis on säästlik tarbimine;
<u>Vestlused kunstist</u> Kunst meid ümbritsevas keskkonnas. Oma klassi ja toa kujundamine tavaelus ja vastavalt traditsioonilistele tähtpäevadele. Raamatukujundus, illustreerimine. Raamatu valmistamine, köitmine. Näituse külastamine.	42) Omandab teadmisi eri kunstiliikidest; 43) Oskab kirjeldada kunstiteoseid oma vaatenurgast; 44) Oskab käituda näitusel; 45) Saab hakkama väikese raamatu tegemisega; 46) Arutleb kunsti üle, kasutades õpitud ainemõisteid.
<u>Tehnikad ja materjalid</u> Skulptuur, voolimine. Meisterdamine loodus- ja tehismaterjalist. Maal. Kattevärvidega (guašš, akvarell) maalimine spontaanselt ja läbimõeldult. Graafika. Joonistamine pliiatsi ja viltpliiatsitega. Punkti ja joone kasutamine faktuuri loomiseks. Paljundusgraafika: natuur-, papi- ja materjalitrükk guaššiga.	47) Organiseerib oma töölaua vastavalt tehnikale; 48) Kasutab õpitud ulatuses tehnikaid; 49) Kirjeldab enda ja kaaslaste töid; 50) Kasutab tööde tegemisel fantaasiat ja loovust; 51) Töötab vastavalt oma võimetele.
Virtuaalsed kunsti- ja meedia-keskkonnad. Visuaalse kommunikatsiooni ja meedia roll ning mõju igapäevaelus. Pildistamise töövõtted ning vahendid.	52) Tuleb toime virtuaalsetes õppekeskkondades ning teadvustab meedia võimalusi ja ohtusid. 53) Kasutab erinevaid pildistamise töövõtteid ning tehnikaid. 54) Kasutab erinevaid pildistamise töövõtteid ning tehnikaid.
<u>Tööd klaasiga-klaasimaal.</u>	55) Kavandab töö, oskab ohutult klaasitükki lõigata ja ääristada, õpib klaasimaali tehnikaid.
<u>Vineeritööd-lõikamine, lihvimine, põletamine.</u>	56) Oskab pilti kopeerida vineerile, vahetada vineerisael saelehte, oskab joont mööda saagida 57) Lihvib töö karedad osad siledaks, oskab ohutult kasutada põletusaparaati

Matkatarkused, valikaine

1 tund nädalas, kokku 35 tundi

Õppesisu	Õpitulemused
Ettevalmistused matkaks, matka planeerimine: sobiv riietus, matkakoti sisu kokkupanek	*oskab planeerida 1- ja 2-päevast matka *suudab kokku panna vastavalt matkale seljakoti, leida sobiva riie
Toitumine väliolukorras. Lõkke süütamine. Vesi, vee puhastamine: Söödavad ja mürgised taimed looduses.	*tunneb looduses söödavaid ja mürgiseid taimi *teab, millist vett võib looduses juua, kuidas vett lihtsate vahenditega puhastada *tunneb erinevaid lõkketegemise viise, oskab lõket süüdata, ohutult kustutada *suudab valmistada lõkkel lihtsamaid toite
Liikumine looduses (erinevad maastikud): kompas, kaart, plaan, päikesekell	*Oskab liikuda looduses looduslike märkide järgi-päike, sipelgapesad, samblik puudel jne

	<ul style="list-style-type: none"> * Oskab kasutada kompassi, valmistada ise päikesekella *tunneb kaarti, ilmakaari, oskab lugeda kaarti
Turvalisus. Esmaabi. Lihtsama peavarju ehitamine metsas.	<ul style="list-style-type: none"> *teab, et õnnetuse korral ei tohi enda elu ohtu seada ja oskab abi kutsuda *tunneb lihtsamaid esmaabivõtteid ja oskab neid kasutada * oskab ravida looduslike vahenditega * on võimeline ehitama lihtsama peavarju okstest ja looduslikust materjalist
Tehnilised oskused: sõlmed, veetakistuse ületamine, looduse pildistamine	<ul style="list-style-type: none"> *oskab teha lihtsamaid sõlmi *leida õige taktika takistuste läbimisel *osata märgata looduses pildistamiseks eriliisi hetki
Looduse vaatlemine ja märkamine. Kodukoha taimede ja loomade tundmine. Loodushoid	<ul style="list-style-type: none"> *Oskab vaadelda loodusobjekte *omab teadmisi elus ja eluta looduse seostest *oskab rakendada õpitud oskusi igapäevaelus *käitub looduses säästvalt, saab aru prahi kokkukogumisest looduses, teeb seda vajadusel
Koostöö erinevate huvigruppidega	<ul style="list-style-type: none"> *oskab teha koostööd kaaslastega, pakkuda oma arvamusi ja kuulata teisi *olema valmis võtma vastustust ja tegema valikuid

Lõiming

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Keskfond ja jätkusuutlik areng	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kultuuriline identiteet	Teabekeskfond	Tehnoloogia ja innovatsioon	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus
Mõistab, et õpib endale. On selgeks saanud elementaarsed õpioskused.	Oskab käituda looduses keskkonnasõbralikult. Säätstab vett ja elektrit. Omab teadmisi prügi sorteerimisest. Osaleb aktiivselt erinevates keskkonnanalastes projektides.	Võtab aktiivselt osa koolis ja vallas toimuvatest üritustest. On eeskujuks ja toetab noorematele õpilasi.	Mõistab inimeste erinevusi nende rahvusest tulenevalt. Teab ja tunneb oma riigi- ja rahvussümboleid. Julgeb olla mina ise.	Teab ja tunneb erinevaid teabeallikaid. Oskama ennast nende abil õppetöös täiendada. Jälgib teadlikult kindlaid telesaateid. Mõistab, et kogu teabekeskfond ei ole turvaline.	Avatud uuele ja huvitavale. Julgeb suurelt unistada, fantaseerida.	Mõistab tervislike eluviiside ja toitumise tähtsust. Aktiivselt tegelemine spordiga. Igaüks leiab oma hobi, millega tegeleda. Oskab ohutult ja targalt liigelda kooli ja koju. On teadlik ohtudest veekogude läheduses.	Mõistab sõpruse tähtsust. On leidnud endale sõpru ja olema ise sõber. Heatahtlikkus, mõistmine ja vastutus.

Eesti keel

<p>Kes targaks tahab saada – arutelu mida annab inimesele õppimine, millised tegevused aitavad õppida, kus ja kuidas on võimalik õppida, kui kaua on inimesel vaja õppida.</p> <p>Õpi elamise tarvis <i>Õpiprotsessi jälgimine, tähelepanu pööramine sellele kuidas õppida, et asjad saaksid selgeks ja aeg oleks optimaalne.</i> <i>Tutvumine erinevate õppimisstrateegiatega.</i> <i>Päevaplaani koostamine ning selle järgimine miks ja milleks? praktilised</i></p>	<p>Looduskaitse, looduskaitsealad – tutvumine Eesti looduskaitsealadega, arutelud milleks vajalikud, õppekäigud, uurimustööd, kirjandid, kirjandustosed „Kunksmoor“ Looduse abi inimesele Inimese abi loodusele Veekogude reostus läbi raamatu „Kunksmoor“ H. Käo raamatute.</p>	<p>Minu kodukoht – aktiivne osalemine koduvalla ja kooli üritustel, võtta osa organiseerimisest, olla aktiivne ja uhke koduvalla kodanik. Hoia korras ja puhas oma kodu, kool, vald! „Teeme ära“ Hulkuvad loomad – lemmikloomade juures arutelud hulkuvate loomade teemal, mida peaksid inimesed teistiti tegema? Mida saad sina teha?</p>	<p>Rahvussümbolid – nende tekkelood, muistendite ja rahvajuttude kaudu. Rahvakalender – erinevate rahvakalendri tähtpäevade kombed, traditsioonid ning tähistamine. (mardid, kadrid, volber, jõulud, lihavõtted, jne) Emekelepäev – eestlane olla on uhke ja häa. Eesti murded – murdetekstide lugemine, tutvumine. Meie naaberrahvad</p>	<p>Internetist ja teatmeteostest info otsimine ning võrdlemine. Uudiste jälgimine, Erinevused erinevate infoallikate vahel. Suunan vaatama teatuid telesaateid, töölehed uurimustööd, soovin kujundan oskust orienteeruda erinevate teabeallikate hulgas, et ennast säästa. Tutvus ajakirjade ja ajalehtedega. Klassilehe koosta-</p>	<p>Leitused, kirjandid ja joonistused tuleviku asjadest, fantaasia. Tutvus arvutiga, intrenetiga, tehniliste vahendite kasutamine. Internetist info leidmine, selle usaldusväärsus!</p>	<p>Haigus ja selle ravi. Ravimid Ravimtaimed läbi „Kunksmoori“ Tervise tugevdamine – koka- raamatud, dieetid, tervislik toit mängud, uurimustööd, raamatute tegemine „Puhh“ ja A. Lindgreni teosed. Liiklus ja turvalisus Arvuti ohud -</p>	<p>Mure – lahendused, valikud, usaldusiskud. „Kummi Tarzan“ „Kevade“ ja läbi teiete kirjandusteoste ning teatri. Rollimängud ja kirjandid. Sõprus Erinevad emotsioonid – oskus neid ära tunda ja nendegatoime tulla, lahendusi leida. Rollimängud, rühmatööd. Inimeste erinevused arutelud ja vestlused, kirjandusteosed.</p>
--	---	---	--	---	--	--	---

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Keskfond ja jätkusuutlik areng	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kultuuriline identiteet	Teabekeskfond	Tehnoloogia ja innovatsioon	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus
<p><i>ülesanded</i></p> <p>Kes ma olen, minu hobid ja tulevikuplaanid.</p> <p><i>Isesendaga lähemalt tutvumine, oma tugevate ja nõrkade külgede märkamine, millest unistan, kelleks soovin tulevikus saada, mida on selleks tarvis.</i> (arutelud, vestlused, rollimängud, kohtumised, kirjandid ja lugemispalad ning raamatud)</p> <p>Tutvumine töökuulutustega, millest koosnevad, kuidas koostada. Uurime erinevatest allikatest, milliseid ametimehi on kõige rohkem hetkel tarvis, keda vajatakse väga vähe. Unistuste amet!</p> <p>Fantasiajutukesed !</p>			<p>ja nende keeled Euroopa riigid ja pealinnad. Tutvume naaberriikide sümbolite, harjumuste ja eripäradega. Teater ja kino, klassiüritused.</p>	<p>mine.</p> <p>Arvutiklassis tundide läbiviimine,</p>		<p>kirjandid ja arutelud, rollimängud, näited elust.</p>	<p>Raha ja sellega sellega seotud emotsioonid, säästmine, kokkuhoid ja laris-tamine- uurimustöö. Lemmikloom vastutus ja armastus. Nali, õnn, uhkus, rumalus läbi erinevate muinasjuttude.</p>
Inglise keel							
<ul style="list-style-type: none"> • Family • Days • Let's go 	<ul style="list-style-type: none"> • Colours • Let's go (traveling) • home 	<ul style="list-style-type: none"> • Let's go • Weekdays • Months • home 	<ul style="list-style-type: none"> • Family • Birthdays • Clothes • Let's go • Home • Rhymes and songs 	<ul style="list-style-type: none"> • Let's go • Home • Telephone call 	<ul style="list-style-type: none"> • Let's go • Home • Body • Telephone call 	<ul style="list-style-type: none"> • Pets • Birthdays • Clothes • Home • Body • Telephone call 	<ul style="list-style-type: none"> • Family • Pets • Birthdays • Clothes • Weekdays • Months • Home • Body • Telephone call • Rhymes and songs

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Keskfond ja jätkusuutlik areng	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kultuuriline identiteet	Teabekeskfond	Tehnoloogia ja innovatsioon	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus
Matemaatika							
100 piires liitmine ja lahutamine võimaldab arutelusid teemal vaba aja planeeritud ja mõistlik sisustamine (huvid ja hobid) Kordamise ülesanded võimaldavad vestlusi panga ja aktsiate teemal (kokkuhoid, investering haridusse, säästmine, laenu ning arvudega seotud elukutsed.)	100 piires liitmine ja lahutamine võimaldab arutelusid teemal linnud ja looduskaitsealad. Uurimusülesanded .	Oma perekonna ajatelg sugupuu.	Mardi- ja kadripäev – kombed, traditsioonid - korrutamine. Rahvakunst ja mustriid - teema ring ja ringjoon. Tähtsamad sündmused Eesti ajaloo -aja mõõtmine, uurimusülesanded. Eesti Vabariigi aastapäev - summa korrutamine ja jagamine (ajalugu, presidendid, üritused, lipp, vapp, hümn,jne)	Allahindlus ja soodumüügid - puuduva teguri, jagatava ja jagaja leidmine	Avastamine ja leiutamine ring ja ringjoon (Hiina ja sealt pärit leiutised, kaasaegne Hiina) Tehnikanäitused – kordamine. Olümpiamängud	Ohud liikluses, turvalisus - liitmine ja lahutamine 100 piires. Tervislikud eluviisid (toit, liikumine, haigused) - murrud Tervise edendamine (tervisekeskused, spad, ujulad, puhkuseriisid miks ja milleks?)- arvud kümne tuhandeni Tervislik toitumine (kalorid ja nende kulutamine) kirjalik liitmine ja lahutamine .	Spordivõistlused, võit ja kaotus, (emotsioonid, nendega arvestamine) avaldis Kunst ja kunstnikud - tehete järjekord Lemmikloomad – (vastutus ja kohusetunne) kordamine Olümpiamängud – (aus mäng) kirjalik liitmine ja lahutamine.
Loodusõpetus							
Elukutsed - kõigi teemade juures võimalus vestelda erinevatest elukutsetest tutvumine väga erinevate elukutsetega.(aednik, põllumees, talupidaja, jahimees, tööstus, apteeker, loomatar, farmer, arst, elektrik, astroloog, astronoom,)	Jahimees- metsa sanitar. Kalad ja kahepaiksed – (röövpüük, konnad teel) Loomad - nende abistamine ja toitmine. Taimed – hoia ja kaitse. Elekter säästmine (raha ja energia)	Taimed ja inimene- märka ja oska luua ilu oma kodus, koolis ja vallas. „Teeme ära“ kodukoht prügist puhtaks. Kuidas sorteeritakse prügi sinu kodus ? Loodushoid ja taastootmine. Lindude talvine toitmine.	Eesti kaart – tutvumine koduvalla kauniste ja kaitsealuste kohtadega- õppekäik	Elekter Magnetid kiirus	Inimene ja taimed, ravimid, haigused ja tehnoloogia, elektrivool ja selle tootmise võimalused, ohud!	Ravimtaimed parem olla terve kui haige. Hoia oma tervist. Mürktaimed tea ja tunne ohte looduses. Seened Bakterid, parasitidid – haigused, nendest hoidumine, hügieen ja puhtus.	Imetajad , roomajad ja linnud- kohusetunne, vastutus, abistamine, hoolimine, kaitsmine, jne.

Elukestev õpe ja karjääri planeerimine	Keskfond ja jätkusuutlik areng	Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus	Kultuuriline identiteet	Teabekeskond	Tehnoloogia ja innovatsioon	Tervis ja ohutus	Väärtused ja kõlblus
						Kiirus -ohutus liikluses, liiklusreeglid tänaval, maanteel, linnas, koolis.	
Inimeseõpetus							
<p>Õppimine, haridustee tutvumine erinevate õppeasutustega ning seal õpetatavate erialadega. Raha, töö ja asjad. Kulud ja tulud, maksud ja sissetulekud, rollimängud, õppemängud ja uurimused.</p> <p>Elukutsed, nende töökohtused, vajalikud oskused, isiksuse omadused.</p> <p>Päevaplaan koostamine, täitmine kohusetunne.</p> <p>Külalisteks tunnis erinevate elukutsete esindajad.</p>	<p>Keskkonnasõbralik eluviis – säästlik suhtumine looduslikesse ressursidesse – taimed, vesi, maavarad. Õppekäigud, kodused uurimustööd.</p> <p>Prügi sorteerimine – uurimustööd. Taaskasutus</p> <p>Õpime mõtlema enda ja looduse tervisele.</p>	<p>Reklaam - oma kodukohale reklaami tegemine läbi heade tulemuste spordis, muusikas, kunstis, õppimises. Erinevatel võistlustel ja konkurssidel osalemine.</p>	<p>Inimesed on erinevad sallivus, mõistmine ja heatahtlikus, tolerantsus. rollimängud. Eesti – sümbolid, rahvused.</p>	<p>Teabeallikad</p> <p>Internetimaailm</p>	<p>Internetimaailm</p>	<p>Mured</p> <p>Tervislik eluviis (lauamängud) praktiline tegevus õppekäigud, matkad.</p> <p>Tervislik toitumine (praktiline tegevus klassiõhtu, matk)</p> <p>Liikumine - ekskursioonid</p> <p>Esmaabi praktiline tegevus, peaarstiga koostöö.</p>	<p>Viisakas käitumine - kodus, koolis, ja ühiskonnas. Reeglid - rühmatööd.</p> <p>Sõprus, selle väärtused, usaldus, truudus, ausus- rollimängud.</p> <p>Teod ja tagajärjed – vastutustunne, kohusetunne, ausus, südametunnistus. Rollimängud, arutelud.</p> <p>Raha ja asjad – vaesus ja rikkus, väärtused (asjad on asendatavad, inimesed mitte) heategevus.</p>